

1. Εξάπλωση των Τούρκων και τελευταίες προσπάθειες για ανάσχεσή τους

α. Η αδυναμία του Βυζαντίου

Το Βυζαντινό Κράτος που ανασυστήθηκε από τον Μιχαήλ Η' (ιδρυτή της δυναστείας των Παλαιολόγων) γνώρισε με τους Παλαιολόγους μια τελευταία **αναλαμπή** μέχρι τα μέσα του 14^{ου} αι.

Αιτίες της οικονομικής και στρατιωτικής κατάρρευσης από τα μέσα του 14^{ου} αι.:

- Εμφύλιοι πόλεμοι
- Η υποτίμηση του νομίσματος.
- Οι επαναστάσεις του λαού και της μεσαίας τάξης κατά των ευγενών στην Θεσσαλονίκη και την Αδριανούπολη, που προκλήθηκαν από τη βαριά φορολογία και την εξαθλίωση.
- Η μείωση της δύναμης του στρατού και του στόλου από τον Ανδρόνικο Β' και η κυριαρχία των ξένων μισθοφόρων,

Η άλλοτε κραταιά αυτοκρατορία μεταβλήθηκε σε μια αδύναμη **αυτοκρατορία των Στενών**, που εύκολα καταλύθηκε από τους Οθωμανούς.

β. Οθωμανοί και οι κατακτήσεις τους

Οθωμανοί: μέλη μιας ασιατικής νομαδικής τουρκικής φυλής διαφορετικής από τους Σελτζούκους, που μετανάστευσαν σε μια περιοχή κοντά στην Προύσα και πήραν το όνομά τους από τον σουλτάνο Οθμάν ή Οσμάν που τους οργάνωσε.

Κατακτήσεις των Οθωμανών:

➤ **Μικρά Ασία:** ύστερα από μακροχρόνια πολιορκία των ελληνικών πόλεων και αφού εκμεταλλεύτηκαν την κατάργηση των βυζαντινών **ακριτών** μετά το 1261 και τον ισλαμικό θεσμό των **γαζήδων (φανατικών οπαδών του Ισλάμ)**.

Η ανάγκη ενίσχυσης του οθωμανικού στρατού οδήγησε στο **Παιδομάζωμα** (η στρατολόγηση των χριστιανοπαίδων από τους Οθωμανούς) και τη συγκρότηση των **Γενίτσαρων** («νέος στρατός»), επίλεκτων ταγμάτων που συγκρότησαν οι Οθωμανοί από το παιδομάζωμα.

- **Καλλίπολη (σε ευρωπαϊκό έδαφος):** στα μέσα του 14^{ου} αι..
- **Βαλκάνια:** με τη **μάχη του Κοσσυφοπεδίου** το 1389 νίκησαν τους Σέρβους που αναγνώρισαν την οθωμανική επικυριαρχία.

γ. Προσπάθειες ανάσχεσης των Οθωμανών

Κρίση του Οθωμανικού Κράτους μετά την ήττα από τους Μογγόλους στη μάχη της Άγκυρας το 1402 → παράταση ζωής για το Βυζάντιο.

Μάταιες αποδείχτηκαν οι προσπάθειες των βυζαντινών αυτοκρατόρων για εξασφάλιση βοήθειας από τη Δύση, παρότι ο Ιωάννης Η' ανανέωσε στη **σύνοδο της Φερράρας – Φλωρεντίας** την υποταγή της Ορθόδοξης στη Ρωμαϊκή Εκκλησία που είχε πρώτος αποδεχτεί ο Μιχαήλ Η' στη **σύνοδο της Λυών**. Η υποχώρηση αυτή, που δεν έγινε δεκτή από το λαό, αποδείχτηκε μάταιη, καθώς το Βυζάντιο έμεινε απροστάτευτο στα κατακτητικά σχέδια των Οθωμανών.

Πηγή: 2^ο Γυμνάσιο Άνω Λιοσίων